

Nou pla d'ampliació i recuperació de la Sèquia Major

Redacció

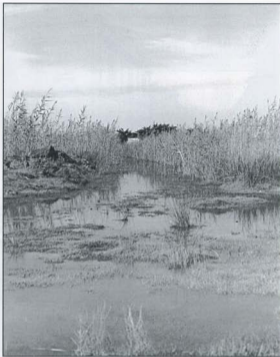
El Conseller de Medi Ambient de la Generalitat, Ignasi Puigdollers, va ser a Vila-seca el passat dia 23 d'Octubre per a presentar l'actuació que es durà a terme a partir d'aquest mes de novembre a la Sèquia Major, espai inclòs en el Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN). La sèquia va ser inclosa al PEIN l'any 1.992, i ara ha estat la empresa GP Resort S.A., propietària de la pràctica totalitat dels terrenys d'aquest espai qui n'ha promogut l'aplicació de la proposta de recuperació i ampliació que ens ocupa.

Quina és la problemàtica de la zona?

La zona del pla es caracteritza per la seva fragilitat a causa de la pressió urbana circumdant, que ve donada per la proximitat de la platja de la Pineda i el CRT, amb abocaments incontrolats de runa i deixalles. La conservació d'aquest espai natural, inserit en un medi molt humanitzat, no serà possible sense un ús racional i més respectuós i ordenat de l'activitat humana.

La Sèquia Major té el seu origen en una antiga zona humida, probablement una llacuna litoral d'aigua dolça originada per l'evolució d'una barra de sorra amb dunes litorals que, en progressar des de la desembocadura del Francolí en direcció al Racó, va donar lloc a una petita albufera, que més tard es va transformar en aiguamolls. El segle XVI es va iniciar la construcció de la Sèquia Major, amb la finalitat de drenar els aiguamolls, i aprofitar les noves terres per la pastura de bestiar i per conreus. La Sèquia Major era l'eix del sistema de drenatge, que comptava amb un seguit de petits canals tributaris, i arribava al mar per la zona on es va tancar l'antiga llacuna litoral, prop del Cap de Salou.

En temps recents, l'abandó dels conreus va



Aspecte recent de la Sèquia major envaïda pel canyissar.

el soterrament dels trams finals de la Sè-

quia. pròpia del paratge són els canyissars i les jonqueres, però és en la fauna vertebrada on rau el principal interès biològic i conservacionista, per la presència de peixos com ara el fartet (*Aphanius iberus*), el punxós (*Gasterosteus aculeatus*) i el capsec i la tortuga d'estany (*Emys orbicularis*). S'hi ha detectat la presència d'aus com ara el martinet menut i l'arpella.

El punxós, altrament dit espinós, és un peix característic d'aigües de baixa salinitat, d'una espècie molt escassa a Catalunya i que fa anys que no es troba a l'àrea del pla, però que es pot reintroduir.

L'àmbit del projecte abasta 17,5 ha (davant

«La zona del pla es caracteritza per la seva fragilitat a causa de la pressió urbana circumdant, que ve donada per la proximitat de la platja de la Pineda i el CRT, amb abocaments incontrolats de runa i deixalles.»

acabar comportant que es fes el mateix amb la Sèquia, amb problemes de colmatació per acumulació de matèria orgànica i alteració del règim hídric. Especialment greus ha resultat els reompliments amb runa i el procés urbanitzador dels darrers anys, amb

quia.

Perquè cal conservar-la?

Actualment, l'espai natural objecte del pla està constituït per un tram de vora un quilòmetre de la Sèquia Major. La vegetació

Nou pla d'ampliació i recuperació de la Sèquia Major

les 5 actuals), i es proposen actuacions tan al canal principal com en alguns canals tributaris i en diversos prats inundables adjacents, on es conserven mostres de canyissar i jonquera.

Què s'hi farà?

El pla, que ha estat pressupostat en 37 milions, ha de garantir una superfície suficient per a la supervivència dels valors naturalístics que han provocat la protecció d'aquest espai, i proposa les següents actuacions:

- Increment del calat del canal de la sèquia, amb dos nivells d'inundació. El primer, d'aigües més somes facilitarà l'expansió del canyissar. El segon nivell, de major profunditat, mantindrà les aigües lliures de vegetació helofítica.

- Creació d'un estany d'un metre de fondària, situat als prats inundables de l'extrem nord-oest de l'espai (La Tanca - Mas de l'Esquerret), que disposarà de cinc illes, pensades com àrees de repòs de la tortuga d'aigua. L'estany estarà colonitzat per peixos, ja siguin gambúsies (*Gambusia affinis*) o bé fartets o espinosos, amb l'objectiu d'evitar la proliferació de mosquits.

- Protecció de l'àrea mitjançant una tanca perimetral, que comptarà amb sis portes d'accés.

- Habilitació d'un sender per als visitants, amb passerres de fusta per creuar la Sèquia i les zones inundables. L'itinerari comptarà amb plafons informatius i rètols amb dades

d'interès.

- Recuperació i condicionament de la casa de la Xibeca i dels aparells de control del règim hidrològic de l'espai.

- Recuperació d'ecosistemes associats a les zones humides, com ara els canyissars, els herbassars de lliri groc, els tamarigars (de tamaris, *Tamarix gallica*), els boscos de ribera i vegetació submergida, com ara la llengua d'oca (*Potamogeton pectinatus*).

El projecte contempla també les directrius bàsiques pel manteniment de l'espai un cop recuperat: regulació del nivell d'aigua, sistema de circulació, preservació dels prats humits i de les jonqueres, de la població de fartets i punxosos, i finalment, control de visitants dins l'àmbit protegit.



Aquesta és la imatge que tenia la Sèquia major en temps més gloriosos, quan encara es netejava de tant en tant.

Ara només cal que el projecte es materialitzi i no sigui una volada de coloms ni un cau de raons entre Ajuntament i ecologistes.



El Conseller de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, Joan Ignasi Puigdollers, va venir a presentar personalment el projecte de recuperació i ampliació de l'espai d'interès natural de la Sèquia Major de la Pineda, elaborat pel Taller d'Enginyeries S.A. i promogut per GP Resort S.A. En la imatge un moment d'aquesta presentació amb el conseller al costat de l'alcalde de Vila-seca, Josep Poblet. (Foto: Albert Fotògraf).